

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO- BARANJSKA ŽUPANIJA
OSIJEK
UPRAVNI ODJEL ZA
PROSTORNO PLANIRANJE,
ZAŠTITU OKOLIŠA I PRIRODE
Ribarska 1/II, Osijek

KLASA: UP/I-612-07/13-01/1
URBROJ: 2158/1-01-14/07-14-6
Osijek, 16. travnja 2014. godine

Upravni odjel za prostorno planiranje, zaštitu okoliša i prirode Osječko-baranjske županije, po zahtjevu Hrvatskih voda, Vodnogospodarski odjel za Dunav i donju Dravu, Osijek, Splavarska 2a, u postupku provedbe Glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za područje ekološke mreže, temeljem članka 29. stavak 2. i članka 33. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/13.), donosi

RJEŠENJE

- I. **ODBIJA SE** zahtjev Hrvatskih voda, Vodnogospodarski odjel za Dunav i donju Dravu, Osijek, Splavarska 2a, u postupku provedbe Glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za područje ekološke mreže, za izvođenje zahvata sanacije desne obale rijeke Drave, lokacija Nehaj od rkm 37 do rkm 40.
- II. Ovo Rješenje objavit će se na internetskim stranicama Osječko-baranjske županije.

Obrazloženje

Nositelj zahvata, Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za Dunav i donju Dravu, Osijek, Splavarska 2a, podnijele su ovom Upravnom tijelu 10. siječnja 2013. godine zahtjev, kojim traže provedbu postupka Glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za područje ekološke mreže, za zahvat sanacija desne obale rijeke Drave, lokacija Nehaj od rkm 37 do rkm 40.

Uz zahtjev je priložena Studija Glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu za sanaciju desne obale rijeke Drave, lokacija Nehaj od rkm 37 do rkm 40, izrađena od OIKON d.o.o. Institut za primijenjenu ekologiju, u studenome 2012. godine.

U svrhu informiranja javnosti i zainteresirane javnosti, 11. ožujka 2013. godine objavljena je na internetskoj stranici Osječko-baranjske županije Informacija o zahtjevu nositelja zahvata za provedbu postupka Glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu za Sanaciju desne obale rijeke Drave, lokacija Nehaj od rkm 37 do rkm 40, , KLASA: UP/I-612-07/13-01/1, URBROJ: 2158/1-01-22/64-13-3 od 07. ožujka 2013. godine, u trajanju od 30 dana.

Lokacija zahvata je u Osječko-baranjskoj županiji, na području Općina Petrijevci i Jagodnjak te granično na području Grada Valpovo.

Obuhvat predloženih varijantnih rješenja zahvata:

1. varijanta: k.o. Jagodnjak (k.č.br. 2386, 2387, 2388, 2400), k.o. Bolman (k.č.br. 1903, 1904, 1905, 1906, 1926, 1927, 1928, 1929, 1932, 1939, 1946), k.o. Petrijevci (k.č.br. 3685, 3687, 3688);
2. varijanta: k.o. Bolman (k.č.br. 1909, 1910, 1913, 1914, 1915, 1916, 1919, 1921, 1944), k.o. Petrijevci (k.č.br. 3690, 3691, 3705, 3706, 3708, 3709, 3710, 3711, 3712);

3. varijanta: k.o. Bolman (k.č.br. 1909, 1910, 1913, 1915, 1916, 1919), k.o. Petrijevcima (k.č.br. 3690, 3691, 3692, 3694, 3695/1, 3704, 3705, 3706, 3708, 3709, 3710, 3711).

Sažeti opis zahvata

Na dionici rijeke Drave od rkm 37+650 do 40+390, uslijed naglog skretanja riječnog toka, došlo je do značajne erozije desne obale. Jedna od posljedica toga je zasipavanje lijevog dijela korita, dok su istovremeno smanjenjem stabilnosti desne obale ugroženi objekti vikend naselja Nehaj, zona sanitarne zaštite vodocrpilišta Jarčevac te šumski kompleks Lipovac. Za osiguranje desne obale od rkm 36+410 do rkm 40+085 predložena su tri varijantna rješenja problema erozije desne obale.

Prvo varijantno rješenje je dio rješenja osiguranja regulacije korita rijeke Drave i uređenja plovnog puta na potezu od rkm 0 do rkm 70. Predmetna krivina se prema tom rješenju zaobilazi s prokopom Budvaj, a kroz staro korito protječe dio protoka što osigurava cirkulaciju vode u tom dijelu Drave.

Drugim varijantnim rješenjem rijeka Drava se dijelom usmjerava kroz prokop koji se uspostavlja preko spruda koji je nastao u zadnjih 15 godina te veća količina vode prolazi prokopom, a manji dio prolazi starim koritom. Uz te građevine planirano je produbljenje starog rukavca rijeke Drave koji se nalazi u lijevoj obali te će se na taj način omogućiti lakši prolaz velikih voda kroz krivinu Nehaj.

Treće varijantno rješenje se temelji na izgradnji dva T pera uz desnu obalu, a nizvodno, u dijelu gdje je uz obalu područje stare hrastove šume, treba izgraditi obaloutvrdu, dok se u nastavku na visoku obalu postavljaju deponije kamena, kojim će se stabilizirati taj dio krivine. Uz te građevine planirano je produbljenje starog rukavca rijeke Drave koji se nalazi u lijevoj obali. Za vrijeme visokih voda i pojave većeg protoka dio vode će prolaziti tim produbljenim rukavcem.

Sukladno staroj Uredbi o proglašenju ekološke mreže iz 2007. godine („Narodne novine“ broj 109/07.), koja je bila na snazi u trenutku podnošenja zahtjeva, planirani zahvat nalazio se unutar područja ekološke mreže važnog područja za divlje svojte i stanišne tipove HR2000396 Dravske šume, HR5000013 Drava i međunarodno važnog područja za ptice HR1000016 Podunavlje i donje Podravlje. Prema novoj Uredbi o ekološkoj mreži („Narodne novine“ broj 124/13.) planirani zahvat nalazi se unutar područja ekološke mreže – Područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS): HR2001308 Donji tok Drave i Područja očuvanja značajnog za ptice (POP): HR1000016 Podunavlje i donje Podravlje. Glavna ocjena nije analizirala utjecaje na područja ekološke mreže prema novoj Uredbi jer vezano uz analizu utjecaja na pojedine ciljane vrste/stanišne tipove nema značajnijih razlika između stare i nove Uredbe.

U provedbi navedenog postupka sukladno članku 31. stavak 3. Zakona o zaštiti prirode, zatraženo je i dobiveno mišljenje Državnog zavoda za zaštitu prirode, KLASA: 612-07/13-29/16, URBROJ: 366-07-3-13-2 od 21. ožujka 2013. godine, u kojem se navodi da uvidom u dostavljenu Studiju ne može se sa dovoljnom pouzdanošću zaključiti da izvođenje zahvata neće negativno utjecati na ciljeve očuvanja i integritet područja ekološke mreže te je potrebno da podnositelj zahtjeva nadopuni Studiju.

Nadopunjenu Studiju podnositelj zahtjeva dostavio je 13. lipnja 2013. godine. O toj Studiji Državni zavod za zaštitu prirode očitovao se 30. listopada 2013. godine mišljenjem, KLASA: 612-07/13-29/16, URBROJ: 366-07-3-13-4, u kojem se iznosi zaključak da Glavna ocjena nije prepoznala značajne negativne utjecaje na cjelovitost i ciljeve očuvanja područja ekološke mreže koji će nastupiti provedbom zahvata, a koji se prvenstveno odnose na ptice (bregunicu i vodomara), skupne (kumulativne) utjecaje i utjecaje trajanja zahvata i da izrađivač Studije treba dati adekvatne mjere ublažavanja ukoliko postoje te je potrebno da podnositelj zahtjeva ponovo nadopuni Studiju. U navedenom mišljenju navodi se da ukoliko izrađivač Studije smatra da ne postoje mjere ublažavanja kojima bi se značajni negativni utjecaji mogli umanjiti ispod razine značajnosti, isto je dužan navesti u Studiji.

Novu nadopunu Studije podnositelj zahtjeva dostavio je 17. veljače 2014. godine. O toj Studiji Državni zavod za zaštitu prirode očitovao se mišljenjem, KLASA: 612-07/14-38/84, URBROJ: 366-07-3-14-2 od 24. ožujka 2014. godine, u kojem se navodi slijedeće:

- Dopunom Studije je istaknuto da postoji rizik da zahvat u svim varijantama, bez primjene odgovarajućih mjera ublažavanja, potencijalno značajno utječe na staništa bregunice i vodomara i na stanje njihovih populacija na području ekološke mreže te vezano uz utjecaj na bregunice, da nije upitno da zahvat može potencijalno značajno utjecati na staništa strmih odronjenih obala na lokaciji zahvata (koja bi mogla podržati koloniju veličine koja je zabilježena 2009. godine, ukoliko su uvjeti za gniježđenje povoljni).
- Kao mjeru ublažavanja izrađivač u nadopunjenoj Studiji predlaže izvođenje zahvata u fazama (poglavlje 6.2. Mjere ublažavanja štetnih posljedica zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže i program praćenja stanja). Zaključak Studije je da samostalni i kumulativni utjecaj zahvata u slučaju odabrane Varijante 2 uz primjenu predloženih mjera ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže neće biti značajno negativan. Ostala varijantna rješenja (1. i 3.) ocijenjena su kao neprihvatljiva jer imaju veće negativne utjecaje na ekološku mrežu od odabrane varijante 2. U tijeku izrade Studije razmotrena je i „nulta opcija“, tj. varijanta „ne činiti ništa“ (poglavlje 4.3.2. Analiza i usporedba utjecaja varijantnih rješenja).
- Predloženom faznom izvedbom za odabranu Varijantu 2 se mjerama ublažavanja predlaže obveza modifikacije planiranih 310 m obaloutvrde s ciljem da se zaštita lijeve obale standardnom obaloutvrdom od kamena izvede na što kraćem dijelu obale gdje je erozija najizraženija, a izvedba T-pera i dvije kamene deponije uz desnu obalu se predlažu za 2. fazu zahvata, uz obvezu revizije potrebe, opsega i načina izgradnje tih preostalih objekata na temelju praćenja stanja obale i formiranja prokopa. Mjerama se navodi da prilikom izrade daljnje projektne dokumentacije za objekte faze 1., s ciljem manje agresivnih učinaka na postojeća staništa i ciljne vrste, treba ispitati mogućnosti da se kao zamjena ili u kombinaciji s pojedinim standardnim hidrotehničkim objektima (planirana pera, kamena deponija i obaloutvrda) koriste biotehničke mjere/rješenja. Mjerama se također određuje razdoblje u kojima se mogu izvoditi pojedini dijelovi zahvata u svrhu zaštite ciljnih vrsta.
- Predloženom faznom izvedbom zahvata ne mogu ublažiti negativni utjecaji na bregunice (*Riparia riparia*) i vodomara (*Alcedo atthis*) iz razloga što se planiranom faznom provedbom zahvata ne mijenja konačni utjecaj zahvata na njihovo stanište odnosno zahvatom će se i uz primjenu svih predloženih mjera ublažavanja zaustaviti erozija desne obale dužine oko 2,5 km uslijed čega ona više neće biti pogodna za gniježđenje bregunice i vodomara.
- Prema podacima monitoringa ptica na Dravi od 2005. godine do 2013. godine (D. I. Grlica, DZZP), na lokaciji zahvata na desnoj obali, na potezu duljine oko 2,5 km, zabilježeno je prisustvo bregunice: 2005. godine 42 para, 2007. godine 240 parova, 2009. godine 450 parova, 2010. godine 10 jedinki na hranjenju, 2012. godine 5 parova. Aktivne kolonije bregunica na lokaciji Nehaj nisu zabilježene 2006., 2008., 2010., 2011. i 2013. godine. Ekstremno visoke vode 2013. godine mogući su razlog što te godine nije bilo gniježđenja. Vezano uz novu Uredbu o ekološkoj mreži te podacima iz Standardnih obrazaca Natura 2000 (<http://natura2000.dzpz.hr/natura/>) ukupna populacija bregunice na Području očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000016 Podunavlje i donje Podravlje procijenjena je na 1100 – 2800 parova te sukladno ovoj novoj procjeni zabilježenih 450 parova bregunica predstavlja 41% populacije ovog POP područja. Izvješće o monitoringu odabranih ptičjih vrsta i područja važnih za ptice u 2010. godini na području kontinentalne biogeografske regije za područje Donjeg toka Drave od Donjeg Miholjca do Aljmaša od 2005. godine do 2010. godine navodi ukupno 5 kolonija sa 1600 parova bregunica.
- Gniježđenje vodomara na lokaciji zahvata na desnoj i djelomično lijevoj obali, na potezu dužine oko 2,5 km zabilježeno je 2007. godine 3 para, 2008. godine 2 para, 2009. godine 3 para, 2011. godine 1 par, 2012. godine 2 para i 2013. godine 3 para. Zahvatom će se zaustaviti erozija na potezu 2,5 km čime će nestati odronjene gole obale koje su pogodna staništa za gniježđenje vodomara. Vodomar je također ciljna vrsta Područja očuvanja značajnog za ptice (POP): HR1000016 Podunavlje i donje Podravlje. Prema izvještaju „Monitoring bregunica, vodomara, male i crvenokljune čigre na rijekama Muri, Dravi i Dunavu“ (I. D. Grlica i dr.sc. Jasna Razlog-Grlica, studeni 2012. godine), od 2007. godine trend broja gnijezdećih parova vodomara na Dravi je također u opadanju. Prema podacima iz Standardnih obrazaca Natura 2000 (<http://natura2000.dzpz.hr/natura/>) ukupna populacija vodomara za predmetno POP područje iznosi ukupno 40-60 gnijezdećih parova. Utjecaj na 1-3 para vodomara time predstavlja utjecaj na 2,5-7,5 % populacije vodomara ovog područja ekološke mreže. Vezano uz mogućnost gniježđenja uz sam tok rijeke Drave, u Izvješću (I. D. Grlica i dr.sc. Jasna Razlog-Grlica,

studeni 2012. godine) je navedeno da zbog malo mogućnosti za gniježđenje uz sam glavni tok vjerojatan broj parova vodomara na dijelu Drave od Podgajaca Podravske do ušća u Dunav (donji tok Drave) je 9-14, što dodatno ukazuje na značajnost predmetnog dijela Drave za gniježđenje vodomara.

Na osnovu svega navedenoga, mišljenje Državnog zavoda za zaštitu prirode je da se predloženim mjerama ublažavanja ne mogu umanjiti pojedinačni i skupni utjecaji jer će i uz primjenu tih mjera u konačnici doći do sprečavanja dinamičkih riječnih procesa te posljedično do trajnih izmjena stanišnih uvjeta na potezu duljine oko 2,5 km kojima će se dugoročno značajno negativno utjecati na gnijezdeće populacije bregunica i vodomara, ciljnih vrsta Područja očuvanja značajnog za ptice (POP): HR1000016 Podunavlje i donje Podravlje. Također, i uz predložene mjere ublažavanja zahvatom se predviđa veliki broj hidrotehničkih objekata kojima se zauzima i narušava prirodno stanište i time pridonosi skupnom utjecaju već postojećih regulacijskih i drugih zahvata na Dravi te su mišljenja da je potrebno odbiti zahtjev za izvođenje zahvata.

Temeljem prethodno svega navedenoga, sukladno odredbama članka 33. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode, riješeno je kao u izreci ovog rješenja.

Stranka može sukladno prethodno navedenom članku pokrenuti postupak utvrđivanja prevladavajućeg javnog interesa i zatražiti odobrenje zahvata uz kompenzacijske uvjete.

Upravna pristojba po Tbr. 1. i 2. Zakona o upravnim pristojbama, plaćena je u iznosu 70,00 kn.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ovog rješenja dopuštena je žalba Ministarstvu zaštite okoliša i prirode, Zagreb, Ulica Republike Austrije 14, u roku od 15 dana od dana primitka rješenja. Žalba se podnosi neposredno u pisanom obliku, preporučenom poštom putem ovog Upravnog odjela ili usmeno na zapisnik, odnosno dostavlja elektronički. Na žalbu se plaća upravna pristojba u iznosu od 50,00 kn državnih biljega.

DOSTAVITI:

1. Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za Dunav i donju Dravu, Osijek, Splavarska 2a
2. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Zagreb, Ulica Republike Austrije 14
3. Inspekcija zaštite prirode, Đakovo, M. Gupca 13, p.p. 2
4. Arhiva
5. Evidencija, ovdje